

25 december 2020 Geef licht

Lezingen: Lucas 2 en Johannes 1 : 1 – 15

Het Kerstfeest van dit jaar zullen we niet makkelijk vergeten. Zoals we dit hele jaar waarschijnlijk niet snel zullen vergeten. Een bizar jaar, waarin allerlei zekerheden ons werden ontnomen. In ons persoonlijk leven, maar ook in het leven van de kerk.

Zoals we in dit jaar Pasen hebben gevierd, met maar een paar mensen. En we dachten dat dat toch snel voorbij zou zijn, op het Pinksterfeest waren we al met wat meer mensen en waren er zangers. Maar helaas: het Kerstfeest vieren we dit jaar niet alleen in huiselijke kring met een beperkt aantal mensen ook in de kerk zijn we met een klein aantal mensen. Gelukkig zijn er wel de zangers die voor ons zingen. Wat ben ik blij dat zij zo samen met de organist, in onze diensten zijn. En sinds eind van deze zomer een camera. U kunt de diensten in beeld en geluid volgen en u laat ook weten dat u dat fijn vindt. En ik kan op deze 1e Kerstdag even naar onze kleindochters Inke en Renée zwaaien. En natuurlijk ook naar u en jou die nu meekijken.

In de afgelopen weken klonk her en der de vraag: kunnen wij wel in deze bizarre omstandigheden het Kerstfeest vieren? Ja, is in ieder geval mijn antwoord. Kerst is altijd gevierd - in oorlogen en in vluchtelingenkampen, op slagvelden en in tijden van epidemieën. Ja, juist in de rauwe werkelijkheid is Jezus geboren. In een tijd waarin keizer Augustus zijn machtspolitiek uitoefende door iedereen op reis te sturen; ook Jozef en zijn hoogzwangere vrouw Maria moesten eraan geloven.

Daarom klinkt ook vanmorgen dat overbekende verhaal van kerst. Het roept altijd weer vertederende gevoelens op.

De geboorte van een kind is hoopvol, vol verwachting, je bent mét het kind op de toekomst gericht.

We hebben gehoord dat de omstandigheden verre van gunstig waren. Je zult maar hoogzwanger op reis moeten. Je zult maar, in jouw toestand, geen plek hebben om uit rusten. Je geboorteplek zal maar een stal zijn, en je wieg een voederbak. Het eerste kraambezoek een stelletje herders, ook niet bepaald mensen van stand. We hebben het allemaal wel gehoord, maar de vertedering, het ontroerende van het geboorteverhaal, wint het. Het kerstverhaal is een verhaal dat niet kapot is te krijgen.

En zodra de herders het kind vinden in de voerbak, lezen we hoe ze niet meer kunnen stoppen met praten over wat de engel hun heeft gezegd en wat ze met eigen ogen hebben gezien. De aanblik van het kind in de voederbak, Jezus – het licht van de wereld – liggend in een stal, zet alles wat ze dachten te weten over God op zijn kop.

En dat is ook wat de schrijver van het Johannes evangelie beseft. Woorden schieten bijna tekort, als hij schrijft over het Woord dat mens geworden is. Het Woord dat er vanaf het begin was, en waardoor alles is ontstaan, is mens, is vlees en bloed geworden.

En zoals die schrijver van het Johannes evangelie en de herders zoeken naar woorden om recht te doen aan wat er is gebeurd, zo hebben wij soms ook andere woorden of beelden nodig die ons met een nieuwe blik naar het kerstverhaal laten kijken.

Woorden die raken aan dat bijna niet te bevatten nieuws: van de God van hemel en aarde, die ervoor koos om tastbaar en aanraakbaar onder ons te wonen.

Het Woord werd vlees en bloed en heeft bij ons gewoond.

Je zou kunnen zeggen: God verliet al de schoonheid en het comfort van de hemel voor de rauwheid en de worsteling van het leven hier op aarde.

Jezus werd geboren in bezet gebied, eerst dakloos, later een vluchteling en opgroeiend in een buurt waarvan men zei 'dáár kan niets goeds vandaan komen'.

Jezus verscheen op de meest kwetsbare manier en op de meest onverwachte plek.

En dat doet Hij nog steeds.

God houdt zich niet onverschillig op afstand, God laat zich niet alleen kennen wanneer we een bepaald spiritueel niveau hebben bereikt en is niet alleen in de kerk aanwezig of te vinden in hogere sferen.

Nee, God is al aanwezig in onze buurt, God woont bij ons op de hoek van straat. Niet een God van ver weg, maar een God van dichtbij. Betrokken op ons dagelijks leven, op ons werk en op ons gezin.

Heel concreet,

...ook op de minder perfect momenten wanneer we onszelf tegen vallen, in het alledaagse of het weinig opzienbarende, in de rauwheid en teleurstellingen van het leven, en ook in onze worstelingen, verwarring of vertwijfeling.

Ja, juist daar is God met ons.

Iemand zei eens ‘We moeten ervoor oppassen dat we op onze weg omhoog, naar meer succes, zekerheid of welvaart, Jezus niet tegenkomen op zijn weg naar beneden’.

Niet voor niets waren het de herders die als eerste van de geboorte van Jezus hoorde en op kraamvisite kwamen, het uitschot van de maatschappij, ongeletterd en ongemanierd, onruststokers, soms zelfs crimineel.

En ook tijdens zijn leven was Jezus niet bij voorbaat te vinden bij de rijke elite, bij de Farizeeën die de waarheid in pacht dachten te hebben. Jezus koos er vooral voor om te zijn bij de armen, de zieken, de vreemdelingen, bij hen die werden bestempeld als buitenstaander of misschien wel als zondaar.

Of met de woorden van Johannes...

“In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in zijn macht gekregen. Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond.”

Jezus doorbreekt grenzen, Hij neemt zijn intrek in de meest onverwachte plekken, daar maakt Hij zich thuis, daar ontmoeten we Hem.

En zoals het heilige en het aardse samen kwamen in een koude en stinkende stal, zo komen het heilige en het aardse nog steeds samen in onze omgeving, wanneer we opmerkzaam worden voor Gods aanwezigheid.

Voor God die aan ons verschijnt in de ander, voor kleine tekenen van licht en hoop, voor de schoonheid van de schepping, voor zijn aanwezigheid in de liefde en het vertrouwen tussen mensen onderling.

En zo verlangt God er ook naar om door ons aanwezig te zijn in onze omgeving.

Hij nodigt ons uit om mens te worden zoals Hij. Vrij, vertrouwend, met ruimte om lief te hebben en met open oren en ogen voor de mensen om ons heen. Juist voor hen aan wie vaak voorbij wordt gelopen.

Daarmee ligt er voor ons de vraag hoe wij aanwezig zijn als tekenen van Gods licht. Of misschien als een engel in iemands leven verschijnen.

Alles begint met woorden, ook ons Kerstfeest -
: Christus feest.

Johannes vertelt over het Woord dat het leven en licht is voor de mensen, dat schijnt in het donker. En daarmee wil Johannes laten zien dat het met Kerst niet alleen gaat om de geboorte van een kindje in een stal, maar om Gods goedheid en liefde die nu bij ons woont.

Jezus, het Woord, dat licht brengt, die zijn leven begon als een kind, doet vanaf zijn geboorte een appèl op ons. Hij nodigt ons uit Hem na te volgen op de weg die Hij gaat. En kinderen van het Licht te worden.

Kerstfeest is zo de uitnodiging aan ons om het licht van dat Kind door te geven:

Geef licht. Want Hij geeft licht.

Voor een uitweg uit het donker, voor wat er vaak niet is.

Dus geef licht, geef de liefde een gezicht.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk

ds. Hillegonda Ploeger